

Nástroj pre MSP (SME Instrument)

Autor: Ivan FILUS (filus@bic.sk)

Národný kontaktný bod programu Horizont 2020 pre „Inovácie v MSP“ a „Prístup k rizikovému financovaniu“
BIC Bratislava / Enterprise Europe Network, Centrum vedecko-technických informácií SR

Verzia: Január 2016

Nižšie uvedené informácie predstavujú výber z oficiálnych dokumentov Európskej komisie, oficiálnych prekladov, prekladov autora a sú doplnené o názory a odporúčania autora za účelom verejného prístupu k informáciám. Autor ani inštitúcie nenesú žiadnu zodpovednosť, ani nijak inak neručia za informácie uvedené v tomto dokumente.

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Malé a stredné podniky (MSP)¹ sú podporované v rámci celého programu Horizont 2020. Preto sa vytvoria lepšie podmienky, aby sa MSP mohli zúčastňovať na programe Horizont 2020. Na tento účel je určený nástroj vyhradený pre MSP, ktorý sa zameriava na **všetky typy inovačných MPS vykazujúcich silnú ambíciu vyvíjať sa, rásť a internacionalizovať sa**. Poskytuje sa na všetky typy inovácie vrátane netechnických a spoločenských inovácií pod podmienkou, že každá činnosť má jasnú európsku pridanú hodnotu. Cieľom je prekonať nedostatočné financovanie počiatočných fáz vysokorizikového výskumu a inovácie, stimulovať prelomové inovácie a zvýšiť komercializáciu výsledkov výskumu v rámci súkromného sektora.

Všetky osobitné ciele priority „Spoločenské výzvy“ a osobitného cieľa „Vedúce postavenie v rámci podporných a priemyselných technológií“ využívajú nástroj vyhradený pre MSP a prispievajú naň primeranou sumou, aby sa dosiahol minimálny cieľ, ktorým je venovať MSP 20 % celkových kombinovaných rozpočtov. **Minimálne 7 % celkového rozpočtu** v rámci osobitného cieľa „Vedúce postavenie v rámci podporných a priemyselných technológií“ a priority „Spoločenské výzvy“ sa prideli na nástroj pre MSP priemerne počas trvania programu Horizont 2020.

Žiadať o financovanie a podporu budú môcť **len MSP**. Môžu vytvárať spoluprácu podľa svojich potrieb a uzatvárať subdodávateľské zmluvy na práce v oblasti výskumu a vývoja. Projekty musia byť jednoznačne v záujme MSP, ktorým z nich musí vyplývať potenciálny prínos, pričom musia mať jednoznačný európsky rozmer.

Nástroj MSP sa bude týkať **všetkých oblastí vedy, technológie a inovácie** pri prístupe zdola-nahor v rámci konkrétnej spoločenskej výzvy alebo podpornej technológie, aby sa ponechal dostatočný priestor na financovanie všetkých sľubných nápadov, konkrétne medzisektorových a interdisciplinárnych projektov.

Nástroj MSP bude fungovať prostredníctvom jedného ústredného systému riadenia, jednoduchého administratívneho režimu a jednotného kontaktného miesta. Bude sa vykonávať predovšetkým **zdolana-hor** prostredníctvom neustále otvorenej výzvy.

Po potvrdení, že spoločnosť je MSP, toto právne postavenie platí počas celého trvania projektu, a to aj v prípade, že spoločnosť v dôsledku svojho rastu neskôr prekročí hraničné hodnoty uvedené vo vymedzení pojmu MSP. V prípade nástroja pre MSP alebo grantov udeľovaných financujúcimi subjektmi alebo Komisiou, ktoré sa zameriavajú na MSP, sa v dohode o grante môžu uviesť osobitné ustanovenia, predovšetkým pokiaľ ide o vlastníctvo, prístupové práva, využívanie a šírenie.

Počas trvania programu Horizont 2020 plánuje Európska komisia podporiť niekoľko tisíc projektov pre firmy z celej EÚ. **Prehľad a popis podporených projektov** je priebežne uverejňovaný na stránke Výkonnej agentúry EÚ EASME².

¹ Definícia MSP: „MSP“ sú mikropodniky, malé a stredné podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 zamestnancov a obratom menším ako 50 mil. eur alebo celkovým majetkom do 43 mil. eur. Tieto horné hranice sa vzťahujú na údaje individuálnych spoločností. Je možné, že spoločnosť, ktorá je súčasťou väčšej skupiny, bude musieť zahrnúť aj zamestnancov, obrat alebo majetok ďalších spoločností zo skupiny. Na základe odporúčania Komisie 2003/361/ES.

² Zoznam financovaných projektov je dostupný na: <http://ec.europa.eu/easme/en/sme-instrument-projects>.
Zoznam financovaných firiem je dostupný na: <http://ec.europa.eu/easme/en/sme-instrument-beneficiaries>.

ŠTRUKTÚRA NÁSTROJA PRE MSP

V rámci nástroja MSP sa poskytnú zjednodušená a postupná podpora. Jeho **tri fázy** sa pokrývajú celý inovačný cyklus. Prechod z fázy do fázy bude bezproblémový za predpokladu, že projekt MSP v predchádzajúcej fáze preukáže, že stojí za ďalšie financovanie.

Žiadatelia nie sú povinní absolvovať postupne všetky tri fázy. Zároveň bude každá fáza otvorená pre všetky MSP:

Fáza 1: Posúdenie koncepcie a uskutočniteľnosti

MSP získajú financie na **preskúmanie vedeckej alebo technologickej uskutočniteľnosti a komerčného potenciálu nového nápadu** (overenie koncepcie) s cieľom pripraviť projekt inovácie. Pozitívny výsledok tohto posúdenia, v ktorom zohráva dôležitú úlohu prepojenie medzi témou projektu a potrebami potenciálnych používateľov/kupujúcich, umožní financovanie ďalšej fázy (ďalších fáz).

Návrh projektu v rozsahu asi 10 strán poskytnú (1) náčrt celkového predpokladaného inovačného projektu, jeho plánovaný rozsah, hodnotu, riziká a aktuálny stav vývoja, aby bolo možné relevantné posúdenie podnikateľského zámeru ako aj počiatočného podnikateľského plánu na základe navrhovaného konceptu, resp. myšlienky a (2) opis činností, ktoré majú byť uskutočnené vo fáze 1, ktorá musí vyústiť do komplexnej správy o uskutočniteľnosti, vrátane špecifikácií spracovaného podnikateľského plánu, ktorý má byť výsledkom projektu.

Táto fáza je financovaná **pausaľom do výšky 50 000 eur** počas približne 6 mesiacov riešenia projektu.

Fáza 2: Vývoj produktu, demonštračné činnosti, trhové uplatnenie

Po vypracovaní štúdie realizovateľnosti sa pre vybrané MSP podporia aktivity vývoja produktu pre trh s osobitným zameraním na demonštračné činnosti (testovanie, prototyp, štúdie rozšírenia, návrh pilotných inovačných procesov, produktov a služieb, validácia, overenie výkonu atď.) a trhové uplatnenie, pričom sa podnecuje účasť koncových používateľov alebo potenciálnych klientov. Inovačnými poukazmi sa podporí účasť mladých podnikateľov.

O fázu 2 môžu požiadať aj MSP, ktoré si vypracovali štúdiu realizovateľnosti a pripravili podnikateľský plán z vlastných zdrojov, t.j. bez využitia podpory a financovania fázy 1 nástroja pre MSP.

Návrhy projektov musia byť založené na posúdení uskutočniteľnosti a obsahujú spracovaný podnikateľský plán - a to buď pripravený formou fázy 1 Nástroja pre MSP alebo prostredníctvom iných prostriedkov. Návrhy by mali tiež obsahovať špecifikáciu výsledku projektu, vrátane prvého plánu komercializácie a kritérií pre úspech. Celý návrh má približne 30 strán a člení sa na (1) výnimočnosť - popisujúcu ciele, vzťah k pracovnému programu, koncept, prístup a ambície projektu; (2) dopad projektu v zmysle popisu trhu a zákazníkov, dopadu na firmu, zamýšľaných nástrojov na zvýšenie komerčného úspechu, ochrana a využívanie výsledkov a komunikácia; (3) implementáciu, ktorá prezentuje pracovný plán, štruktúru a popisy riadenia, finančné a personálne zdroje a v prípade potreby partnerstvo riešiteľov; (4) popis partnerov a prípadných subdodávok a (5) etiku a bezpečnosť.

Fáza 2 s **rozpočtom 0,5 - 2,5 mil. eur**³ a trvaním 1-2 roky môže byť financovaná až do výšky 70% oprávnených nákladov. Realizácia projektu fázy 2 sa riadi pravidlami a podmienkami pre opatrenie typu Inovačných aktivít (Innovation Actions – IA).

Fáza 3: Komerčné využitie

V tejto fáze sa okrem podporných činností podpory **neposkytne priame financovanie**, je však zameraná na **uľahčenie prístupu ku kapitálu** a prostrediami umožňujúcim inováciu. Predpokladajú sa prepojenia na finančné nástroje, napríklad pridelenie priority v účelovo viazaných finančných zdrojoch MSP, ktoré úspešne ukončili fázu 1 a/alebo 2.

Pre túto fázu budú k dispozícii finančné nástroje poskytované prostredníctvom EIB a EIF vo forme investičných a/alebo dlhových služieb.

MSP budú takisto využívať výhody pomocných opatrení ako sú napríklad vytváranie sietí, odborná príprava, školenia a poradenstvo. Okrem toho sa táto fáza môže prepojiť na opatrenia podporujúce obstarávanie pred komerčným využitím (PCP) a obstarávanie inovačných riešení (PPI).

---

³ Vo výnimočných a finančne náročných prípadoch môže byť táto hranica zvýšená

3 FÁZY NÁSTROJA PRE MSP

MYŠLIENKA → **business & innovation coaching +** → TRH

Jednoduchý prístup pre MSP sa zabezpečí pomocou jednotnej podpory, vykonávania a monitorovania nástroja MSP v rámci programu Horizont 2020. Za implementáciu projektov nástroja pre MSP bude zodpovedná **Výkonná agentúra EK pre MSP (EASME)**⁴.

Jedným z dôležitých cieľov Európskej komisie je **zvýšenie inovačnej kapacity MSP** a komerčného dopadu realizovaných projektov z programu Horizont 2020. Pre všetky firmy, ktoré získajú financovanie z fázy 1 a/alebo fázy 2 nástroja pre MSP bude k dispozícii **system koučingu** od renomovaných európskych odborníkov a inovačných manažérov priamo v prostredí firmy.

Kouč bude vyberaný firmou z európskej databázy, spravovanej EK. V súčasnosti je v databáze približne 1000 koučov. Základnou podmienkou pre zaradenie kouča do databázy je jeho skúsenosť s riadením inovatívnej firmy.

Vo fáze 1 by sa mal kouč spolu s vedením firmy zamerať na identifikáciu problémových oblastí, ktoré ovplyvňujú ziskovosť prostredníctvom zavádzania inovácií (vrátane prípravy koučingového plánu) a vo fáze 2 na ich odstránenie a zvýšenie návratnosti investícií do inovačných aktivít s výhľadom na ďalšiu fázu nástroja pre MSP. Firmy budú mať nárok na koučing, ktorý bude firme bezplatne poskytnutý v rozsahu do 3 dní pre fázu 1 a do 12 dní pre fázu 2.

Na urýchlenie vplyvu poskytnutej podpory sa zavedie systém **podpory kounčingu pre MSP** (formou tzv. key-account managementu), prostredníctvom **Enterprise Europe Network**⁵, ktorého úlohou bude pomôcť firme pri zostavení koučingového plánu, výbere vhodného kouča a hladkého prechodu medzi jednotlivými fázami nástroja pre MSP. Hlavnou zodpovednosťou bude zabezpečiť, aby účastníci v nástroji pre MSP získali čo najvhodnejšie služby a zvýšiť pravdepodobnosť úspešného komerčného využitia inovačného projektu smerom k budúcemu rastu prijímateľa.

⁴ Od 1.1.2014 zriadila EK novú Výkonnú agentúru pre MSP / Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises (EASME), ktorej úlohou je okrem spravovania Nástroja pre MSP aj manažment a implementácia niektorých častí programu Horizont 2020 (najmä oblasti energetickej efektívnosti a odpadov); časti programu COSME, vrátane Enterprise Europe Network (EEN), portálu Your Europe Business, European IPR Helpdesk; EÚ programu pre životné prostredie a klimatické aktivity (LIFE) a časti Európskeho morského a rybárskeho fondu (EMFF). Viac na stránke: <http://ec.europa.eu/easme/>

⁵ Viac o sieti Enterprise Europe Network: <http://een.ec.europa.eu/>
Internetová adresa slovenského zastúpenia siete: <http://www.een.sk/>

TÉMY NÁSTROJA MSP PRE 2016-2017 (v originálnom znení pracovných programov)

Téma podľa pracovného programu	Označenie oblasti	Rozpočet (mil. €)			
		2016		2017	
		F1*	F2*	F1*	F2*
Open Disruptive Innovation Scheme	SMEInst-01	60,00		66,00	
		120	32	132	35
Accelerating the uptake of nanotechnologies advanced materials or advanced manufacturing and processing technologies by SMEs	SMEInst-02	31,83		35,32	
		64	17	71	19
Dedicated support to biotechnology SMEs closing the gap from lab to market	SMEInst-03	7,50		7,50	
		15	4	15	4
Engaging SMEs in space research and development	SMEInst-04	11,37		12,60	
		23	6	25	7
Supporting innovative SMEs in the healthcare biotechnology sector	SMEInst-05	35,00		45,00	
		70	18	90	24
Accelerating market introduction of ICT solutions for Health, Well-Being and Ageing Well	SMEInst-06	18,00		12,50	
		36	9	25	7
Stimulating the innovation potential of SMEs for sustainable and competitive agriculture, forestry, agri-food and bio-based sectors	SMEInst-07	25,46		32,19	
		51	13	64	17
Supporting SMEs efforts for the development - deployment and market replication of innovative solutions for blue growth	SMEInst-08	9,50		10,00	
		19	5	20	5
Stimulating the innovation potential of SMEs for a low carbon and efficient energy system	SMEInst-09	46,00		50,00	
		92	24	100	26
Small business innovation research for Transport and Smart Cities Mobility	SMEInst-10	57,57		61,23	
		115	30	122	32
Boosting the potential of small businesses in the areas of climate action, environment, resource efficiency and raw materials	SMEInst-11	25,00		27,50	
		50	13	55	14
New business models for inclusive, innovative and reflective societies	SMEInst-12	10,80		11,40	
		22	6	23	6
Engaging SMEs in security research and development	SMEInst-13	15,37		14,67	
		31	8	29	8

* Čísla kurzívou predstavujú predpokladaný počet schválených projektov v danej fáze pre celú EÚ.
Výpočet autora na základe predpokladaného rozdelenia rozpočtu a výšky financovania projektov podľa príslušnej fázy SME Instrument.

Uzávierky pre všetky témy:				
Fáza 1	24.2.2016	3.5.2016	7.9.2016	9.11.2016
	15.2.2017	3.5.2017	6.9.2017	8.11.2017
Fáza 2	3.2.2016	14.4.2016	15.6.2016	13.10.2016
	18.1.2017	6.4.2017	1.6.2017	18.10.2017